

впливає на соціум загалом, можна стверджувати, що умови булінгу (в контексті широкого розуміння вказаної категорії) варто поділяти на такі групи:

- 1) соціальні (наприклад, соціальна нерівність);
- 2) економічні (до даної групи можна віднести матеріальне становище);
- 3) правові (відсутність чітко визначених адміністративно-правових механізмів протидії, запобігання та профілактики булінгу);
- 4) культурно-етичні (як приклад, вихованість та неспроможність в силу культурно-етичних переконань дати відсіч агресору);
- 5) морально-психологічні (з одного боку, внутрішнє хвилювання, боязливість, тривожність потенційних жертв булінгу, з іншого – девіантна поведінка агресорів) тощо [3-4].

Таким чином, не дивлячись на те, що ключовими для нашого дослідження є саме правові умови вчинення булінгу, не можна залишити поза увагою всі інші, адже лише комплексний підхід до проблематики запобігання булінгу дозволить мінімізувати, а в подальшому – ліквідувати це негативне явище.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Полянничко А. Насильство в загальноосвітніх навчальних закладах: сутність, причини поширення наслідки. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. 2013. Вип. 35. С. 48-53.
2. Стоп шкільний терор: Особливості цькування в дитячому віці. Профілактика та протистояння булінгу. URL: <http://uire.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/Doslidzhennya-bullying.pdf> (дата звернення: 10.10.2020).
3. Джуська А., Джуський В. Булінг – порушення права дитини на повагу до її гідності. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки. 2019. Том 30 (69). № 2. С. 26-33.
4. Поляруш С. Поняття та проблема правового захисту від шкільного булінгу. Актуальні проблеми правової науки і державотворення в Україні в контексті правової інтеграції : матеріали X Міжнар. наук.- практ. конф., присвяч. 100-річчю підготовки охоронців правопорядку в Харкові (м. Суми, 20-21 трав. 2017 р.). МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Суми, 2017. С. 211-213.

Легун Тетяна Мирославівна, магістрантка,
Жекало Ганна Іванівна, к.пол.н.,
доцентка кафедри управління та адміністрування

МЕХАНІЗМИ ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВИ ТА СТРУКТУР ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В КОНТЕКСТІ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Проблема взаємодії держави та структур громадянського суспільства актуальна завжди, коли йде мова про трансформації, зміни, реформи до розвитку. Особливо ця проблема актуальна в Україні в сучасних умовах, коли управлінська система прагне відійти від усталених радянських принципів, застарілих бюрократичних процедур і модернізуватися до кращих практик управління

європейських демократичних країн. В таких умовах вся роль покладається на державні інститути, які повинні створити всі умови та розробити найбільш дієві механізми участі представників громадськості в управлінні державним чи регіональним розвитком. Окрім того, саме держава повинна створити ситуацію правової захищеності громадян, сформувати сприятливе правове поле для функціонування громадських інститутів.

Механізми взаємодії держави та структур громадянського суспільства можна описати у кількох вимірах. По-перше, у правовому вимірі через участь у розробленні та обговоренні проектів нормативно-правових актів, через участь у правозастосовчій діяльності держави та участь у правоохоронній діяльності держави. По-друге, у діяльнісному вимірі через форми залучення громадськості до прийняття управлінських рішень. По-третє, у реалізації проектів електронного урядування. Адже, без реалізації права на доступ до інформації про діяльність державних органів та місцевого самоврядування неможливо забезпечення участі некомерційних організацій в справах суспільства і держави, ефективну взаємодію з державними органами.

Щодо першого виміру, то діяльність, пов'язана із творенням права та законів є найпоширенішою формою залучення структур громадянського суспільства до державного управління. Участь громадськості виражається через обговорення проектів нормативних документів, що є найважливішим етапом законотворчого процесу в системі органів виконавчої влади. Консультації з громадськістю в законотворчій діяльності проводяться з метою поширення серед громадян можливості до вільного доступу до інформації про діяльність органів виконавчої влади, а також гарантування гласності, прозорості в основі функціонування цих органів. Проведення консультацій з громадськістю допомагає підвищенню рівня системного діалогу органів влади і громадськості, зростанню безпосередньої якості підготовки та прийняття рішень які мають чи будуть мати вагоме значення у суспільному житті, створенню умов для реалізації громадянами права участі у розробленні проектів таких рішень.

Участь інститутів громадянського суспільства у правозастосовчій діяльності держави забезпечується шляхом:

- передачі повністю повноважень державних органів;
- передачі часткової повноважень державних органів;
- громадського контролю [1].

Участь громадських структур у правоохоронній діяльності держави забезпечується через участь у здійсненні цивільного контролю, спільно із правоохоронними органами адміністративного контролю а також через здійснення громадянського контролю за діяльністю владних структур.

У діяльнісному вимірі механізми взаємодії влади та громадськості реалізуються через безпосередні форми залучення громадськості до прийняття управлінських рішень.

Громадська участь – це безперервний процес взаємодії (спілкування) між організацією (установою), відповідальною за прийняття рішення та

громадянами, чий інтерес можуть бути порушені прямими або непрямими наслідками планованого рішення, а також між громадянами і тими державними органами, які регулюють даний вид діяльності.

Цей процес спілкування повинен бути спеціально організований, так, щоб:

- громадськість була повністю поінформована про стадії розробки проекту і про можливості участі;
- здійснювався активний збір думок громадян, оцінювалося їх сприйняття проекту, їх переваги щодо будь-яких альтернатив, що стосуються проекту;
- громадськість розуміла механізми дослідження проблем і наслідки прийняття рішень [2].

Ключовою групою в процесі прийняття рішень є саме громадськість. Реальна участь починається тоді, коли орган, уповноважений за прийняття рішень, надає громадськості частину своїх повноважень, дозволяючи не тільки переглядати варіанти готових рішень, але і впливати на формулювання таких рішень, а також визначати те, в чому, власне кажучи, полягає проблема.

Серед форм участі громадськості у прийнятті суспільно-важливих рішень найбільш поширеними є консультації з громадськістю, місцеві ініціативи, громадська експертиза, громадські слухання, зустрічі із представниками влади, робота у консультаційних групах та інші.

В межах взаємодій державних структур та громадськості з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій можна виокремити різні механізми та інструменти. Серед найбільш поширених в Україні є практика електронних петицій, запити на інформацію онлайн, віртуальний громадянський контроль, зокрема можливість надавати коментарі щодо висвітлених подій чи проблем, контролювати документи в інтернеті, слідкувати за голосуванням та прийняттям рішень, за фінансовими витратами та економічними вигодами. Тобто, такі механізми – це можливість через онлайн платформи долучатися до управління як на національному, так і на місцевому рівнях.

Постійний моніторинг висвітлених державними структурами проектів надає населенню можливість впливати на прийняття тих чи інших рішень державними органами влади, бути залученими до ініційованих владою громадських слухань чи публічних обговорень та вреші виступати тими суб'єктами, які беруть участь в управлінні суспільними справами.

Разом з усіма перевагами діджиталізації в державно-управлінській системі представники громадянського суспільства отримали також можливість перевіряти окремих осіб, їх майновий стан, якість виконання ними своїх посадових обов'язків чи обіцяних народу пропозицій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Семьоркіна О.М. Взаємодія держави та інститутів громадянського суспільства. Офіційний сайт Міністерства юстиції України. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_33679 (дата звернення: 07.08.2020)
2. Кодекс кращих практик участі громадськості у процесі прийняття рішень. Ухвалений

Конференцією міжнародних неурядових організацій Ради Європи на засіданні 1 жовтня 2009 року. Conference of INGOs of the Council of Europe. URL: <https://rm.coe.int/16802eeddb>. (дата звернення 22.07.2020).

**Маланюк Вікторія Богданівна, магістрантка,
Синиця Світлана Михайлівна, к.е.н., доцентка,
доцентка кафедри управління та адміністрування**

ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Заходи соціального захисту мають подвійну спрямованість. В одних випадках вони покликані надавати пасивну підтримку тим членам суспільства, які з певних причин опинилися в скрутному становищі. Пасивна підтримка надається у вигляді соціальної допомоги - допомоги суспільства особі, або сім'ї, яка не має достатніх засобів існування. Через соціальну допомогу, соціальний захист виконує свою лікувальну, реабілітаційну функцію, яка полягає в тому, щоб допомогти людям, які потрапили в скрутну життєву ситуацію, вберегтися від зубожіння і не опинитись на узбіччі суспільства.

Система соціального захисту виконує дві основні функції: зменшення негативних наслідків бідності шляхом надання короткотермінової адресної допомоги знедоленим верствам населення; запобігання бідності шляхом створення умов для участі громадян в соціальному страхуванні в працездатний період.

Одним із найважливіших напрямів є допомога сім'ям з дітьми. Його правову основу визначає Закон України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми" через надання допомоги з урахуванням складу сім'ї, її доходів, віку, стану здоров'я дітей тощо. Однак фінансові можливості держави є недостатніми для забезпечення допомоги всім сім'ям з дітьми, які мають на неї право згідно із законом.

Іншою з форм соціальних гарантій населенню з боку держави є виплата пенсій. На даний час в Україні спостерігається внаслідок старіння нації значна частка пенсіонерів в загальній масі населення, тобто людей, що мають право на отримання пенсій.

Для забезпечення соціального захисту малозабезпечених сімей була запроваджена державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям. Особливістю цієї соціальної допомоги є те, що вона – цільова, не конкретній особі, а сім'ї.

Законодавством України також передбачена індексація грошових доходів громадян, які мають втрати від зростання цін на товари та послуги.

Також в Україні передбачені соціальні гарантії громадянам, які потерпіли від аварії на Чорнобильській атомній електростанції. Розміри виплат і допомоги передбачені Законами України "Про статус і соціальний захист громадян, які